

**MAGYAR NEMZETI ÖRÖKSÉG  
SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK**

|                                                 |                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Képzési terület, képzési ág:                    | Bölcsészettudományok képzési terület                                                                                        |
| Képzési ciklus:                                 | Szakirányú továbbképzés                                                                                                     |
| Képzési forma (tagozat):                        | Levelező                                                                                                                    |
| A szakért felelős kar:                          | Bölcsészettudományi Kar                                                                                                     |
| Képzési idő:                                    | 2 félév                                                                                                                     |
| Az oklevélhez szükséges kreditek száma:         | 60                                                                                                                          |
| Az összes kontakt óra száma                     | 264                                                                                                                         |
| Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege:     | 1. vagy 2. félév folyamán, 30 óra összefüggő gyakorlat 5 kredit értékben Nagyváradon, vagy Debrecenben, vagy Gyomaendrődön. |
| A szakért felelős oktató:                       | Dr. Forisek Péter                                                                                                           |
| Felvételi követelmény:                          | Bölcsészettudományi képzési területen szerzett alapszakos oklevél                                                           |
| Bemeneti feltétel:                              | Főiskolai, vagy egyetemi osztatlan, vagy alapszakos (BA) diploma                                                            |
| Oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése: | Magyar nemzeti örökség szakember                                                                                            |
| A szak képzési formái és a képzési idő:         | Szakirányú továbbképzés, 2 félév                                                                                            |

**7. A szakirányú továbbképzés megnevezése:** Magyar nemzeti örökség szakirányú továbbképzési szak

**8. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:** Magyar nemzeti örökség szakember

**9. A szakirányú továbbképzés képzési területe:** bölcsészettudományi képzési terület

**A felvétel feltétele:** a) Bölcsészettudományi alapképzésben (BA) szerzett végzettség vagy

b) osztatlan egyetemi/főiskolai szintű bölcsészettudományi végzettség

**10. A képzési idő:** 2 félév

**11. A képzés során megszerzendő kreditek száma:** 60 kredit

**12. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:**

6.1. Tudása:

- Ismeri a szellemi és az épített örökség ismeretanyagát.
- Ismeri a kulturális örökség elméletét, a tárgyi és a szellemi kulturális örökség fogalmát, intézménytörténetét.
- Érti és értelmezi a történelem, a néprajz, vallástörténet, a kultúrtörténet és ezen tudományok kulturális örökséghez kapcsolódó vonatkozásait.
- Ismeri a kulturális örökség kezelésének jogi hátterét és intézményi vonatkozásait, mind magyar, mind nemzetközi viszonylatban.
- Érti és ismeri a kulturális örökséggel kapcsolatos alapvető turisztikai fogalmakat.
- Ismeri és alkalmazza a kulturális örökséggel kapcsolatos adatbázisokat.
- Érti és ismeri a kulturális örökség levéltári, múzeumi, régészeti vonatkozásait és gyakorlatban is tudja használni azokat.

6.2. Képességei:

- Alkalmas és képes a könyvtárakban, gyűjteményekben, levéltárakban, múzeumokban a kulturális örökséggel és az örökségvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátására, azokkal kapcsolatos gyakorlati feladatok elvégzésére.
- Képes a kulturális örökség bemutatására, a kulturális örökséget bemutató intézményekben való munkára, illetve a kulturális értékek közvetítésére a társadalom felé.
- Képes a kulturális örökség témájában kutatói munka végzésére.
- Képes a megoldandó problémák megértése és megoldása terén önálló tevékenységre, új képességek megszerzésére és ezzel tudása elmélyítésére.

### 6.3. Attitűdje:

- Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási, kisebbségi és társadalmi sokszínűség fontosságát.
- Korrekt, szakszerű és érthető kifejezőkészség jellemzi szóban és írásban.
- Együttműködő, kezdeményező-készség és személyes felelősség felvállalása jellemzi.
- A szakmai továbbképzéshez szükséges önálló tanulási képességek jellemzik.
- Rendelkezik kritikai attitűddel, minőség-tudattal, fogalmi gondolkodás jellemzi.
- Motivált, a feladatai iránt elkötelezett.
- Törekszik idegen nyelvtudásának fejlesztésére, illetve azt a világ megismerésére nyitottan használja fel.

### 6.4. Autonómiája és felelőssége:

- A problémamegfogalmazás és önálló ítéletalkotás képessége jellemzi.
- Reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
- Felelősen képviseli szakmai, szellemi identitását.
- Szűkebb és tágabb szakmájának kérdéseire kritikusan viszonyul.
- Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.
- Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa esetleg vezetett csoport szellemi termékeiért.
- Képviseli saját tudományos felismeréseit és eredményeit.

## 13. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditértékek:

### 7.1. Történelmi-néprajzi alapismeretek: 18 kredit

Európa történeti és kulturális öröksége, A magyarság történeti és kulturális öröksége, A néprajztudomány és a kulturális antropológia alapjai, Régészeti és műemléki ismeretek, Vallási terek szellemi öröksége, Vallástörténet

### 7.2. Közgyűjteményi szakismeretek: 8 kredit

Szaktudományi forrásismeret, Könyvtárak és könyvtártörténet, Levéltárak és gyűjtemények, Múzeumtörténet

### 7.3. Örökségvédelem elmélete és gyakorlata: 7 kredit

A magyar kultúrpolitika története, UNESCO, A művelődés terei és formái

### 7.4. Művelődés- és művészettörténet: 5 kredit

Művelődés- és művészettörténet (előadás és szeminárium)

### 7.5. Örökségvédelem gyakorlata: 10 kredit

Örökségvédelem intézményrendszere, Múzeumpolitika és rendezvényszervezés, Örökségvédelem és kommunikáció, Hungarikumok

### 7.6. Szakmai gyakorlat: 5 kredit

Közgyűjteményi gyakorlat

### 7.7. Turisztika: 5 kredit

A turizmus rendszere, Örökségturizmus

**14. A szakdolgozat kreditértéke: 2 kredit****15. Tantárgyi program:**

| TANTÁRGY                                               | ÓRA-SZÁM | KREDIT | TELJESÍTÉS      | FÉLÉV |
|--------------------------------------------------------|----------|--------|-----------------|-------|
| <b>Történelmi-néprajzi alapismeretek: 18 kredit</b>    |          |        |                 |       |
| Európa történelmi és kulturális öröksége               | 12       | 3      | kollokvium      | 1.    |
| A magyarság történelmi és kulturális öröksége          | 12       | 3      | kollokvium      | 1.    |
| A néprajztudomány és a kulturális antropológia alapjai | 12       | 3      | Kollokvium      | 1.    |
| Régészeti és műemléki ismeretek                        | 12+8     | 3      | kollokvium      | 1.    |
| Vallási terek szellemi öröksége                        | 12       | 3      | kollokvium      | 2.    |
| Vallástörténet                                         | 12       | 3      | kollokvium      | 1.    |
| <b>Közgyűjteményi szakismeretek: 8 kredit</b>          |          |        |                 |       |
| Szakmuzeológiai forrásismeret                          | 8        | 2      | gyakorlati jegy | 2.    |
| Könyvtárak és könyvtártörténet                         | 10       | 2      | gyakorlati jegy | 1.    |
| Levéltárak és gyűjtemények                             | 10       | 2      | gyakorlati jegy | 2.    |
| Múzeumtörténet                                         | 8        | 2      | gyakorlati jegy | 2.    |
| <b>Örökségvédelem elmélete és gyakorlata: 7 kredit</b> |          |        |                 |       |
| A magyar kultúrpolitika története                      | 10       | 3      | kollokvium      | 1.    |
| UNESCO                                                 | 10       | 2      | gyakorlati jegy | 2.    |
| A művelődés terei és formái                            | 10       | 2      | gyakorlati jegy | 2.    |
| <b>Művelődés- és művészettörténet: 5 kredit</b>        |          |        |                 |       |
| Művelődés- és művészettörténet                         | 10       | 3      | kollokvium      | 1.    |
| Művelődés- és művészettörténet                         | 10       | 2      | gyakorlati jegy | 2.    |
| <b>Örökségvédelem gyakorlata: 10 kredit</b>            |          |        |                 |       |
| Örökségvédelem intézményrendszere                      | 12       | 3      | kollokvium      | 1.    |
| Múzeumpolitika és rendezvényszervezés                  | 10       | 2      | gyakorlati jegy | 2.    |
| Örökségvédelem és kommunikáció                         | 12       | 2      | gyakorlati jegy | 1.    |
| Hungarikumok                                           | 12       | 3      | kollokvium      | 2.    |
| <b>Szakmai gyakorlat: 5 kredit</b>                     |          |        |                 |       |
| Közgyűjteményi gyakorlat                               | 30       | 5      | gyakorlati jegy | 2.    |
| <b>Turisztika: 5 kredit</b>                            |          |        |                 |       |
| A turizmus rendszere                                   | 12       | 3      | kollokvium      | 1.    |
| Örökségturizmus                                        | 10       | 2      | gyakorlati jegy | 2.    |
| <b>Szakdolgozat 2 kredit</b>                           |          |        |                 |       |
| Szakdolgozat                                           | -        | 2      | -               | 2.    |

**16. A résztvevők teljesítményét értékelő rendszer:**

A szakdolgozat: Témája egy a magyarországi vagy romániai kulturális örökség bemutatása, a bemutatás lehet történelmi, néprajzi, vagy turisztikai tárgyú. A szakdolgozati témákat a szakirányú továbbképzésben résztvevő oktatók az 1. félév kezdetén közlik a hallgatókkal. A szakdolgozatban írott és tárgyi források (pl. múzeumi anyag, vagy régészeti kiállítóhely bemutatása) felhasználásával kell a dolgozatot elkészíteni. A dolgozat a szerző önálló munkájának eredménye legyen.

A szakdolgozat minimum 30.000 karakter hosszúságú, amelybe nem számítanak bele a mellékletek (képek, ábrák, a dolgozat nyersanyagát jelentő hosszabb forrásszövegek, vagy táblázatok). A szakdolgozathoz a szerző tudományos hivatkozásokat készít, amelyeket a Debreceni Egyetem Néprajz Tanszéke által kiadott Ethnographia folyóirat lábjegyzetelési rendszere alapján kell elkészíteni (elérhető valamennyi folyóiratszám végén). A szakdolgozat eredetiségéről szerzője büntetőjogi felelőssége

tudatában nyilatkozik (a nyomtatvány elérhető az alábbi linken: <https://btk.unideb.hu/hu/node/128> Nyilatkozat diplomamunkához - DEA c. link alatt).

A szakdolgozat felépítése. A címlap tartalmazza a dolgozat címét, a szerző nevét, a témavezető nevét és az elkészítés évét. Ezt követi az eredetiségről szóló nyilatkozat, majd a tartalomjegyzék és a dolgozat szövege fejezetekre tagolva. A dolgozat végén kell elhelyezni a felhasznált források és a szakirodalom, valamint – ha van – a képek és ábrák jegyzékét.

A szakdolgozatot a dolgozat témavezetője bírálja szakmai szempontok alapján. A dolgozat írója az egyetemi szabályzatokban meghatározott módon kérhet felülvizsgálatot, ha nem ért egyet a dolgozat minősítésével és értékelésével.

#### 17. A záróvizsga:

*A záróvizsgára bocsátás feltétele:* Az előírt számú kollokvium és gyakorlati jegy megszerzése, a szakmai gyakorlat teljesítése, valamint a szakdolgozat benyújtása.

*A záróvizsga részei:* A záróvizsga két részből áll: (1.) A történelmi és néprajzi ismeretkörökre vonatkozó 10-10, előre nyilvánosságra hozott témakör alapján történő felelet, illetve (2.) a benyújtott szakdolgozat bemutatása és véde.

A záróvizsga témaköreihez 5-5 tétel tartozik, amelyeket a hallgatók a 2. félév kezdetén kapnak kézhez. A záróvizsgára jelentkezéskor az 1-10. számú történelmi tételekből és a 11-20. néprajzi tételekből 1-1 témakört kell választani.

A záróvizsga témakörei.

1. Európa történelmi és kulturális öröksége.
2. Az antik és középkori világ régészeti öröksége.
3. A középkori magyar keresztény örökség.
4. A reformáció szellemi és kulturális emlékei Magyarországon.
5. A magyar szakrális építészet a középkorban.
6. Debrecen és Nagyvárad vallási és kulturális emlékei.
7. Kolostorok és kolostori kultúra a középkori Magyarországon.
8. Magyar múzeumtörténet.
9. Levéltárak és gyűjtemények Magyarországon a 20. században.
10. Hungarikumok.
11. A néprajztudomány és a kulturális antropológia kutatási módszerei és témái a kulturális örökségvédelem tekintetében.
12. Vallási terek szellemi öröksége
13. Szakmuzeológiai forrásismeret: a tárgy és története a múzeumokban és a tájházakban
14. Múzeumpolitika. Új vonások a múzeumi gondolatban, napjaink muzeológiai törekvései
15. A múzeumi közművelődés lehetőségei és formái. Kiállítás rendezés a 21. században
16. A magyar kultúrpolitika főbb jellemzői a 18. századtól napjainkig.
17. Az UNESCO
18. Az örökségvédelem intézményrendszere Magyarországon
19. Örökségvédelem és kommunikáció
20. A népi műemlékvédelem jogi és intézményi háttere, formái és lehetőségei.

*A záróvizsga eredménye (oklevél minősítése):* A záróvizsgán kifejtett szóbeli felelet és a szakdolgozat jegyének egyenlő súllyal vett átlaga kerekítve.